

Sak 03/2023 – Klagebehandling betinget skadefelling av bjørn, jerv og gaupe fra 1. juni 2023 til 15. februar 2024

Innkomne klager

NOAH - for dyrs rettigheter

Rettslig klageinteresse

I henhold til forvaltningsloven (fvl.) § 28 har parter og andre med rettslig klageinteresse klagerett. Ved rettslig klageinteresse må klageren ha en viss tilknytning til saken, det vil si å ha interesser av slik art og styrke at det er rimelig å gi vedkommende et rettskrav på å få avgjort om et forvaltningsvedtak er gyldig eller ugyldig. Organisasjoner har i stor utstrekning rett til å klage for å fremme medlemmenes eller standens interesser, eller for å ivareta organisasjonens ideelle interesser de har som formål å verne om.

Det bemerkes at fvl. regler om klagebehandling skal følges, jf. rovviltforskriftens § 18. Det innebærer blant annet at underinstansen skal vurdere hvorvidt vilkårene for å ta klagen til behandling er oppfylt, jf. fvl. § 33 andre ledd siste punktum. Dersom vilkårene ikke er oppfylt, skal klagen avvises.

Sekretariatet anser at klager har rettslig klageinteresse, og vil anbefale rovviltnemndene å ta klagene til behandling.

Klagefrist

Vedtak i sak 1/23 om kvote for betinget skadefelling for bjørn og jerv 2023-2024 ble fattet den 27. mars og lagt ut på miljøvedtaksregisteret den 28. mars. Enkeltvedtak kan påklages i medhold av fvl. kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent.

Klagen ble fremsatt rettidig.

Hovedinnhold i klagen

Klagen gjengis ikke i sin helhet. Nedenfor refereres hovedanførslene. Klagen er vedlagt saksframlegget og begrunnelsen fremgår her.

NOAH mener vedtaket er i strid med naturmangfoldlovens (nml.) § 18 når det gjelder vilkåret om å sikre overlevelse av bestandene. Ifølge naturmangfoldloven § 18 kan vedtak om skadefelling kun treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. NOAH minner om at de norske bestandene av store rovdyr ikke er levedyktige.

Vilkåret om skade er ikke oppfylt. NOAH ser at tilstedeværelsen av rovdyr i et område med beitedyr kan utgjøre en risiko for skade. Men med tanke på at rovdyr må tolereres også utenfor soner som er avsatt til dem, må denne risikoen anses å ha en viss sannsynlighet for forekomst, og risikoen må være av et visst omfang og alvorlighetsgrad. Vedtaket unnlater å gjennomføre en konkret vurdering av skaderisikoen og å vise – utover generelle uttalelser – hva som er omfanget, alvorlighetsgraden eller sannsynligheten for den eventuelle skaden. Dette betyr at et av hovedvilkårene for å tillate felling ikke er vist å være oppfylt, jf. nml § 18 første ledd bokstav b og Bernkonvensjonens artikkel 9 første ledd bokstav b.

Vilkåret om at det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt. NOAH understreker at skadefelling er lite effektivt dersom det er reduksjon av skadepotensialet man ønsker å oppnå. Skadefelling som prinsipp er også vanskelig å forstå for mange i samfunnet og bidrar til økt konflikt.

Vurdering av klagen

Sekretariatet har i sitt forslag til vedtak av 27. mars blant annet lagt til grunn at region 4 ikke har bestandsmål på ynglinger av jerv og bjørn. De nasjonale bestandsmålene knyttet til disse artene skal dermed i utgangspunktet søkes oppfylt i de regionene som har et eget bestandsmål. Nemnda vil dermed ha myndighet til å fatte kvotevedtak knyttet til disse artene. Det er likevel ikke slik at det er krav om at det ikke skal finnes jerv eller bjørn utenfor prioriterte yngleområder, men det er lagt opp til en geografisk differensiering, hvor det er lavere terskel for eksempelvis skadefelling i prioriterte beiteområder. Skadefelling er et virkemiddel som kan iverksettes dersom det oppstår en akutt skadesituasjon, og dersom det ikke finnes en annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Dette vurderes av Statsforvalteren hvis det blir aktuelt å tildele skadefellingstillatelse.

Sekretariatet mener at en skadefellingstillatelse på ett dyr i region 4 ikke vil medføre en økt fare for bestandene sett opp mot dagens bestander av jerv og bjørn og gjeldende rowiltforvaltning. Når det gjelder hvor vidt vilkårene for tildeling av skadefellingstillatelse er oppfylt og om det finnes andre tilfredsstillende løsninger, så vil det bero på de gjeldende forholdene dersom det oppstår en situasjon hvor tildeling av skadefellingstillatelse er aktuelt. Dette vurderes av Statsforvalteren.

Konklusjon

Sekretariatene kan ikke se at det i klagen er kommet fram nye momenter som tilsier en omgjøring av rowiltnemndas vedtak av 27. mars 2023.

Innstilling

1. Om rettslige forhold:

Roviltnemndene viser til at klagen har innkommet innen fristen. Det anses at klagerne har rettslig klageinteresse i henhold til forvaltningsloven § 28.

2. Nemndenes klagebehandling:

Roviltnemndene legger til grunn at nemndene har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak om kvotens størrelse, jf. nml. §§ 8 og 10 jf. også fvl. § 17. Roviltnemndene kan ikke se at det er innkommet nye opplysninger eller andre hensyn som ikke var kjent på vedtakstidspunktet. Vedtaket ansees også tilstrekkelig begrunnet.

Klagen tas etter dette ikke til følge. Roviltnemndene opprettholder sitt vedtak av 27. mars 2023 i sak 1/23, og klagen oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33, fjerde ledd.